

Justitiarius Lassen, Fejø-Sagen og Jespersen-Sagen.

Da Justitiarius „huskede
torkert“.

Vi mindede i Gaar — i Anledning af Niels Lassens forestaaende Afgang som Justitiarius i Højesteret — om hans utrolige Forløber for halvandet Aar siden, da Jespersen-Sagen stod paa Dagsordenen.

Hans Udtalelser om Socialdemokratiet og den socialdemokratiske Presse karakteriserer Niels Lassen som Menneske. Men hans Forløber ved Omtalen af Jespersen-Sagen og Fejø-Sagen var saa uheldige for ham, i hans Egenskab af Dommere, at det faktisk kun kunde anses for et Tidsspørgsmaal, hvornaar han maatte fratrage sin Stilling i Højesteret.

Justitiarius „nye“ Oplysninger i Jespersen Sagen.

Vore Læsere vil erindre, hvorledes Justitsminister Zahle lod nedsette en Kommission, efter at »Social-Demokraten« et halvt Aar igennem ved Undersøgelser paa Aastedet og gennem Samtaler med de i Jespersen-Sagen implicerede Personer havde fremskaffet et stort Materiale med en Række nye Oplysninger, der alle talte for Gaardejer Jespersens Uskyld.

Det blev Assessor Schou, der ledede den nye Undersøgelse, og ved denne bekræftedes i et og alt de af os fremdragne nye Momenter.

Man maatte nu vente, at Højesteret vilde give efter og tillade, at Sagen blev genoptaget for Højesteret.

Men det skete ikke. Takket være Justitiarius Lassen afviste Højesteret Sagen.

Saa var det, at Justitiarius Lassen lod sig interviewe, og han fremkom under dette Interview i sin Omtale af Jespersen-Sagen med nogle Udtalelser, der viste, at Højesterets Justitiarius kun havde det allerloseste Kendskab til den Sag, hvis Genoptagelse for Højesteret han nylig havde været med til at forhindre.

Justitiarius udtalte: *Der er ved Assessor Schous Undersøgelse fremkommen tre nye Oplysninger, der ikke har været Højesteret bekendt, da den dømte Jespersen, og alle disse tre Oplysninger bestyrker Troen paa hans Skyld.*

Justitiarius Lassen opregnede disse tre nye Oplysninger: den ene var et Brev, som Jespersens Kone havde skrevet, den anden var en Oplysning om, at et Vidne havde hørt, at Jespersen skulde have opfordret Forbryderen Theodor Larsen til at stikke Ild paa sin Gaard, og den tredje var en Oplysning om, at Jespersens Moder var paa Klædt, da Branden brød ud.

Dagen efter at Justitiarius Lassen havde fremsat disse Udtalelser, dokumenterede vi, at Justitiarius Lassen var ganske uvidende om Jespersens Sagens Enkeltheder. Vi kunde ved Citater af den Højesteretssekretær, der forelaa, da Jespersen første Gang domtes ved Højesteret, dokumentere, at de to Oplysninger, som Justitiarius betegnede som nye, havde været fremme under Sagens tidligere Behandling. Den tredje Oplysning, der efter Justitiarius' Mening ogsaa begrundede Højesterets Afvisning af Jespersen-Sagen, var ganske værdiløs, idet den modsigtes af to Vidneudsagn, som Justitiarius aabenbart heller ikke kendte.

Det er ikke for meget sagt, at der herskede maaltøs Forbavselse i alle Kredse, da det viste sig, at »Social-Demokraten«s Medarbejder havde mere Kendskab til Jespersen-Sagens Enkeltheder, end den Rets Formand, der afviste Sagens Genoptagelse. Og det mest graverende var jo, at det var disse Enkeltheder — eller rettere Ukendskabet til disse Enkeltheder — der var Skyld i Sagens Afvisning.

Det var en Tragikomedie, hvor Højesterets Værdighed stod Fare for at gaa til Bunds i Komik. Det tragiske var blot, at den uskyldige

Gaardejer Jepsersen maatte undgælde derfor.

Justitiarius og de afnavede Knogler i Fejø-Sagen.

Lige saa uvidende, som Justitiarius Lassen viste sig ved sin Omtale af Jespersen-Sagen, lige saa slet underbyggede var hans Udtalelser om Fejø-Sagen og løse de Paastande, med hvilke han erklærede den af Højesteret frikendte Kvinde for skyldig i Barnemord.

Alene dette, at Højesterets Justitiarius erklærede om en Kvinde, som Højesteret havde frikendt, at hun alligevel var skyldig, var egnet til at vække den største Opsigt. Men endnu mindre smigrende for Højesterets Justitiarius var den Kendsgerning, som vi kunde dokumentere, at Niels Lassens Kendskab til Fejø-Sagen var minimalt og hans Udtalelser om de faktiske Forhold i denne Sag ganske forkerte.

Justitiarius Lassen sagde i Interview'et om Fejø-Pigen bl. a.:

De vil erindre, at det var paa Grundlag af en Erklæring fra Professor Stadfeldt om, at Pigen ikke havde født, at hun blev frifunden. Men senere har Læge Pontoppidan sagt, at hun godt kunde have født. De Knogler, der blev fundne hos Svinene, var saa afnavede, at man ikke kunde se, hvorfra de stammede. Jeg tror derfor ikke paa, at Pigen var uskyldig.

I en Artikel, »Justitiarius mod Justitiarius«, oplyste vi, at afdøde Justitiarius Ingerslev, der i sin Tid ledede den fornyede Undersøgelse, hvorved Fejø-Pigen blev frikendt, har udgivet en Bog herom, af hvilken fremgik, at Justitiarius Lassen ogsaa i denne Sag var ganske uvidende om de Ting, som han talte om. Den Stadfæltede Lægeerklæring, i Følge hvilken Fejø-Pigen aldrig havde født, var netop ikke det eneste Grundlag, paa hvilket Fejø-Pigen frikendtes. Der kom netop — ligesom i Jespersen-Sagen — en Række nye Momenter frem, og heldigvis for Fejø-Pigen var Justitiarius Lassen den Gang ikke Højesterets Formand.

Men endnu mere kompromitterende for Justitiarius Lassen var den Omstændighed, som vi ogsaa oplyste, at de Knogler, som Justitiarius Lassen aabenbart lagde saa megen Vægt paa, og som »var afnavede af Svinene«, slet ikke havde noget med Fejø-Pigens Sag at gøre.

Ogsaa i dette Tilfælde var »Social-Demokraten«s Medarbejder bedre underrettet end Justitiarius, thi under vore Undersøgelser i Fejø-Pigens Sag var vi kommen under Vejr med, at den sindssyge Birkedommer Freuchen havde dømt ikke alene Fejø-Pigen, men ogsaa 4 andre Kvinder for Barnemord, skønt det ogsaa om dem oplystes, at de aldrig havde født.

Alle disse Kvinder havde siddet i Forbedringshuset og var bleven løsladt, og det var i en af disse Kvinders Sag, at de afnavede Knogler spillede en Rolle.

Med andre Ord: ogsaa i Fejø-Sagen viste Justitiarius en for Højesterets Værdighed lidet smigrende Uvidenhed.

Ikke uden Berettigelse skrev den kendte radikale Redaktør J. A. Jensen (»Nykøbing Dagblad«) med Henblik paa Højesterets ofte ret strenge Pressedomme, at det var Nemesis, der havde ramt Justitiarius Lassen: — Mon den offentlige Mening ikke vil dømme — skrev J. A. Jensen — at det er let at sidde i den røde Kappe i Højesteret og maale de Bladmænd, der staar ude i Livets Strid. Skæppen fuld; det er ulige vanskelige for de høje Dommere selv at vove sig ud og leve Journalistik og »Sensation«.

Albert Jensen paa den sorte Tavle paa Londons Børs.

Direktør Albert Jensen, der fornylig blev dømt i Kobbersmugler-Affæren, vil sikkert møde adskillige Vanskeligheder ved Genoptagelsen af sine Forretninger.

Saaledes er der paa Baltic Børsen i London opslaaet følgende Advarsel:

Home Office.

Whitehall.
Fra Statssekretæren har jeg mod-

taget Anmodning om at meddele Deres Medlemmer, at Albert Jensen af København, Direktør for Københavns Kul- og Koks-Kompagni, er dømt til Fængsel for Forsøg paa at smugle Kobber til Tyskland, og at det derfor er absolut ultraadækvat for Forretningsmænd i dette Land at staa i Forretningsforbindelse med ham.

Sign. H. B. Butler.

Madsens Mening om „Lusitania“.

I »Vort Land« fandtes som bekendt forleden en forstyrret Artikel af en Overretssagfører Madsen i Odense, i hvilken samme Madsen fremsatte nogle ligesaa ubeherskede som sindsforvirrede Udtalelser om Tyskland i Anledning af »Lusitania«-Katastrofen.

Hr. Madsens Udgydelser er af den Art, at Regeringen kunde skride ind, men den har nu — efter hvad vi erfarer — truffet den Bestemmelse, at Madsen slipper med en Advarsel.

En Løjtnant dømt til Bestillingsfortabelse

Aarhus.

Sekondløjtnant Penich, der havde tilbagelodt nogle Soldaterlønninger, er i Dag af Krigsretten dømt 20 Dages Vagtarrest og Bestillingsfortabelse.

Inden Løjtnanten træffer Bestemmelse om Appel, vil han konferere med sin Defensor.

Krigen

Uroligheder i Triest.

Genf.

Hertil meddeles fra Triest, at der dér har fundet alvorlige Uroligheder Sted. En stor Folkemængde, hovedsagelig bestaaende af Kvinder, begav sig i Dag under Raabed: »Død over Kejseren! til Byens største Plads og oprøbrødte her en sortgul Fane med Kejserens Billede.

Gendarmen og Soldater gik løs paa Mængden og dræbte og saarede mange af Demonstranterne. Tallet paa de Dræbte kendes endnu ikke. Over 300 Mennesker saaredes.

Sidste Nyt 2000 Faldne.

Paris.

Det Tirsdag udsendte officielle Communiqué lyder:

Paa det i Gaar og i Forgaars af os erobrede Terræn Vest for Yserkanalen har Tyskerne efterladt ca. 2000 Faldne og et stort Antal Geværer. I Løbet af Kampen i Gaar tog vi atter nogle Fanger. Øst for Kanalen har vi sikret de nylig af os erobrede Stillingen. I Løbet af Natten har Tyskerne forsøgt et særligt voldsomt Modangreb efter et Bombardement og Bombekastning, men blev slået tilbage.

I Egnen Nord for Notre-Dame-de-Lorette paa Vejen fra Aix Noullette til Souchez har vi ved vor Ild fuldstandig standset to andre fjendtlige Angreb.

Paa vor Side har vi ved et naturligt Angreb erobret nogle Grupper Huse ved Kirkegården i Ablain. Nord for Arras vedvarer Artillerikampene Dag og Nat. Tyskerne viser særlig stor Haardnakkethed i Bombardementet af Arras. Ved Ville-au-Bois i Nærheden af Berry-au-Bac forsøgte Fjenden et nyt Angreb, der med Lethed blev slået tilbage.

174,000 Fanger.

Wien.

Officielt meddeles Tirsdag Middag:

De forbundne Tropper har efter forbitrede Kampe paa flere Steder forceret Sanfoden og faaet Fodfæste paa Flodens østlige Bred. Russernes Modangreb blev overalt blodigt afslaaede og Fjenden ka-

stet tilbage i østlig Retning. Ved den øvre Dnjestr er der hæftige Kampe i Gang. Ved Pruthlinjen er der ikke sket noget særligt. Enkelstaaende russiske Fremstød Nord for Kolomea er blevet afvist. Det samlede Antal Fanger, vi har gjort i 1. Halvdel af Maj, er steget til 174,000 Mand. Desuden har vi erobret 120 Kanoner og 368 Maskingeværer.

Vil de Allierede ogsaa bruge giftige Gasarter?

London.

I Overhusets Møde i Dag meddelte Lord Kitchener, at den engelske og den franske Regering var af den Anskuelse, at de engelske Tropper maatte beskyttes tilstrækkeligt mod Anvendelsen af giftige Gasarter ved at man anvendte lignende Fremgangsmaade for at opheve det uhyre, uforvarselige Misforhold, der maatte eksistere, hvis der ikke blev gjort noget fra engelsk Side.

Lord Kitchener udtalte endvidere, at der endnu trængtes til 300,000 Rekrutter til at danne nye Hæere.

Russisk Melding.

Petrograd.

Den store Generalstab har Mandag udsendt følgende Communiqué:

Siden i Gaar Morges er Kampene i Egnen ved Szawle vedblevet at udvikle sig meget gunstigt for os. Vore Tropper, der var gaede over Dubissa, angreb Tyskerne og bemægtigede sig deres Skyttegrave, hvorved de erobrede 8 Kanoner.

Ved Chelnev, Ruzskibrod og Sukhdeniuv har vore pludselige Angreb tilføjet Fjendens Fortropper alvorlige Tab. Mellem Wierzbnik og Opatov saavel som Syd derfor har vore Tropper ved hæftige Angreb den 16. ds. kastet Spidsene af de fjendtlige Afdelinger tilbage over en Strækning paa 10 Verst i Dybden.

Ved San har der fundet en voldsom Artilleriid Sted fra Vislokas Udlob til Przemysl. Ved Stryj og Dobria har Fjenden lidt store Tab ved sine mislykkede Angreb mod den Linie, vi nyligt har sat os fast paa. Vi tog her flere Hundrede Fanger.

Ved Pruth angreb Fjenden os den 15. ds. gentagne Gange i tætsluttede Kolonner med Udgangspunkter i Delatin og Kolomea. Alle disse Angreb blev heldigt afslaaede. Vi har bemægtiget os 4 svære Haubitser og kastet vore fremskudte Afdelinger frem over Pruth.

To Kvinder sigtede for at have dræbt deres Børn.

Det kvalte Barn og Barnelaget i Kommodeskuffen.

Politiets her i Gaar modtaget Anmeldelse angaaende to Kvinder, der er sigtede for at have gjort sig skyldig i Barnemord.

Den ene er en ung Pige ved Navn Signe Laursen; hun er hjemmeboende i Provinsen og er kun 20 Aar. Hun tjener hos en Familie i Hørsholmegade 2.

For et Par Dage siden blev hun meget syg, men da man tilbød hende Lægehjælp, bad hun meget om at blive fri. Hendes Madmoder, der havde lagt Mærke til Pigens noget betænkelige Tilstand, gav sig til at undersøge hendes Værelse og Overraskelsen blev stor, da hun i en af Pigens Kommodeskuffer fandt et lille Barnelag.

Politiets blev tilkaldt, og der blev rekvireret en Ambulance, hvori den uheldige Pige blev kørt til Rigshospitalets Fødeafdeling, medens det lille Barnelag blev transporteret til retsmedicinsk Institut, hvor det skal afgøres, hvortid der foreligger et Barnemord eller Fødsel i Dølgmaal.

En lignende uhyggelig Begivenhed som den nævnte har fundet Sted i Skydebanegade 14.

Her boede en 40aarig Kvinde Alvida Haakonsen til Leje. Beboerne havde lagt Mærke til, at hun var meget stærkt frøgsommelig.

Natten mellem Lørdag og Søndag har hun født et lille Barn til Verden.

Da Logiværtinden om Morgenens kom ind til hende, fandt hun hende liggende bevidstløs i Sengen og et lille Barnelag ved hendes Side. Barnet var kvalt.

Politiets blev tilkaldt, og den uheldige Kvinde bragtes til Kommunehospitalet og Barnelaget til retsmedicinsk Institut.

Begge Kvinderne blev i Gaar arresterede og deres Sag vil nu blive afgjort ved Kriminalretten.

Dræbt Arbejder.

Skanderborg.

En Elektriker Sørensen, hjemmehørende i Aalborg, faldt i Gaar under Arbejdet ved en elektrisk Ledning her i Byen ned paa Stenbroen og paadrog sig saa svære Kvæstelser, at han i Nat er død paa Amtssygehuset.

Pyromanen har tilstaaet.

Man har paasat Branden i Gotersgade 41. Et stort Forhor. Har han forevut de sidste Ugers Ildpaasættelser?

Som meddelt anholdt Politiet i Forgaars en Kommis Aage Olsen, sigtet for at have paasat Ilden i Gotersgade 41.

Sagen blev henvist til Assessor Krabbe, 5. Kriminalkammer, og her blev i Gaar afholdt et meget stort Forhor. En Mængde Vidner var tilstaaet, bl. a. afhørtes Bejnt 497 Korsgaard, som anholdt Aage Olsen ved Branden i Gotersgade 41. Desuden var tilstaaet Brandtelegrafist Gulager, der i Telefonen havde modtaget Brandmeldingen fra Nørrevoldgade 26. En Række af de Opdagere, der har haft med Ildpaasættelserne at gøre samt Beboerne fra Ejendommen Nørrevold 26 og Gotersgade 41. Under Forhøret fastholdt den anholdte, at han er uskyldig, og da Assessoren spurgte ham om, hvad han da vilde oppe i Ejendommen Gotersgade 41 paa det Tidspunkt, da Branden opdagtes, svarede han, at han havde mærket, der trængte Rag ud af Porten, og var gaaet derind, for at se hvad der var paa Færde.

Da Assessor Krabbe spurgte Politibetjent 497, hvorfor han havde anholdt Aage Olsen, svarede han, at denne var kommet til ham og fortalt, at der vistnok var noget i Vejen i Ejendommen.

Bejntens mente, at det var noget mistænkeligt, at en Mand, der havde opdaget Ild i en Ejendom vilde komme sientrende paa en saa ligegyldig Maade, som det var Tilfældet med Olsen.

Da man foruden Branden i Gotersgade ogsaa har Olsen mistænkt for Branden paa Nørrevold 26, hvor Pyromanen selv alarmerede Brandvæsenet fra en Telefon i Lejligheden, maatte den Arresteredes Stemme høres af Brandtelegrafist Gulager, der modtog Brandalarmeren. Dette gik for sig paa følgende Maade:

Stemmen i Telefonen.

Gulager blev anbragt i et Lokale langt fra det, hvor Sigtede opholdt sig. I begge Lokaler var Telefon, og Arrestanten maatte nu raabe de samme Ord som dem, hvorved Brandmeldingen fra Nørrevold 26 blev afgivet til Gulager.

Ordene var følgende: »Det brænder her i Nørrevold 26. — Der er Baal.

Branden paa Nørrevold var den 20. April, og det er jo nu saa længe siden, at Brandtelegrafisten ikke kunde afgøre, om det var Aage Olsens Stemme han har hørt den paagældende Dag. Eksperimentet vil derfor ikke faa nogen praktisk Betydning.

Derefter fortsattes den store Afhøring; men denne gav heller intet Resultat. En Mand, der i Nørrevoldgade lidt fra Brandstedet mener at have mødt Pyromanen, var ogsaa til Stede, men han mente heller ikke at Aage Olsen lignede den Person, han havde mødt.

Tilstaaelsen.

Assessoren fortsatte imidlertid med stor Energi Forhøret og Afhøringen. Arrestanten var ved 6-Tiden, saa træt, at han knapt kunde hænge sammen, han faldt om paa en Stol og tilstod, at det var ham, der havde paasat Ilden i Gotersgade 41.

Assessor Krabbe forsøgte nu at gaa ham nærmere paa Klinglen for at faa en detaljeret Forklaring, samt mulig Tilstaaelse af flere af Ildpaasættelserne. Men Aage Olsen var nu saa udmattet, at det var umuligt at faa andet ud af ham end en Gentagelse af hans Tilstaaelse.

Med dette Resultat sluttede Assessoren Forhøret, der vil blive fortsat i Dag.

Indenfor Politiet nærer man ingen Tvivl om, at Aage Olsen har en Mængde Ildpaasættelser paa sin Samvittighed, og at man her endel-

har faaet fat i den Pyroman, der i det sidste halve Aar har gjort Byen usikker.

Pastor Westergaard fortæller om Forholdene i Vestindien.

Magten er lagt i Hænderne paa Kolonialraadet — nogle Plantageejere, hvis Interesser ikke gaar i Retning af at gøre noget for Arbejderbefolkningen.

I disse Dage, da Negeren Hamilton Jackson er ankommen her til fra St. Croix som Repræsentant for sine uheldige stillede Landsmænd i vor vestindiske Koloni, er det af en vis Interesse at læse den Beretning, som en dansk Præst, Pastor N. Westergaard i Ranum, har tilstillet Adruelighedskommissionen.

Hr. Westergaard har i Aarene 1905—10 været ansat som Præst i Frederikssted paa St. Croix og i den Tid haft rig Lejlighed til at iagttage Tilstanden paa Øerne.

Westergaard skriver bl. a., at af de ca. 17,000 Mennesker paa St. Croix er de ca. 16,000 en bundfærdig Arbejderbefolkning, der arbejder for en Daglon af 1 Franc paa egen Kost. Med de høje Priser, der findes paa alle Livsfornödenheder derude, kan 1 Franc, ikke regnes for at have større Købekraft end 40 Øre her hjemme (!) For en saadan Daglon kan kun faas det aller nødvendige af Føde, Klæder og Husly . . .

Hvis Flertallet af Befolkningen havde nogen Indflydelse derude, tror jeg, siger Hr. Westergaard, det var muligt at opnaa Indskrænkninger i Drikkegiften, men med det Monstrum af en Forfatning, der indførtes efter 1906, er det vist omtrent umuligt, hvis der ikke gribes ind her hjemme fra.

Al Magten er lagt i Hænderne paa Kolonialraadet; men dette vælges af nogle faa Plantageejere, Købmænd og andre Ligestillede, hvis Interesser aldeles ikke gaar i Retning af at gøre noget for Arbejderbefolkningen.

Hvor meningsløs disse Valg til Kolonialraadet er, kan let bevises. I Frederikssted Bydistrikt, der omfatter ca. 3000 Mennesker, var der i 1908 kun 84 Valgberettigede. Man skal nemlig have mindst 1500 Franc skattepligtigt Indtægt for at have Valgret, og det har kun faa af den egentlige Befolkning.

Nye Baner.

Ogsaa paa Anlæg af nye Baner har Krigen sat sit Spor. Anlægsarbejdet paa Hørve—Værsløvs-Banen har man saaledes indtil videre maattet stille i Bero paa Grund af Vanskeligheder med at skaffe Materialer. Det samme er Tilfældet med den lille Bane fra Holsted By til Holsted Station.

Iøvrigt kan meddeles, at Banen Bramminge—Brande ventes færdig og klar til Drift i Efteraaret 1916. Privatbanerne Køge—Ringsted, Grenaa—Gjerrild og Troldhede—Kolding—Vejen ventes at blive tagne i Brug senest Marts 1917.

Skole-Pokalturneringen.

I denne Turnering staar Sjællandsgades Skole som Sejrherrer i den ene Afdeling med 3 vundne og 1 uafgjort Kamp. I den anden Afdeling er Schneekloths Skole Sejrherrer med 4 vundne Kampe. De to Vindere spiller i Morgen Kl. 4 paa Akademisk Boldklubs Bane ved Tagensvej den afgørende Kamp om, hvem der i Aar skal være Indehaver af Pokalen. Adgangen til Banen er gratis.

Buhl

Datteren: Nej, Moder, jeg vil ikke vide af Student Horns Kurmagert, og selv om han engang blev Læge, vil jeg dog ikke vide noget af ham.

Lille Søster: Ja, tank Dig, Moder, vi kan risikere at han stanger os, for paa hans Visitskort staar: Stud. med. Horn.